

ROMANIA - ROMANIA - ROMANIA - ROMANIA - ROMANIA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI - PARLAMENTUL ROMÂNIEI - PARLAMENTUL ROMÂNIEI

4-bdul Primăverii nr. 22, Sector 1, București, Tel. 021 314.5400 fax 3086, E-mail: parlament@parlament.ro

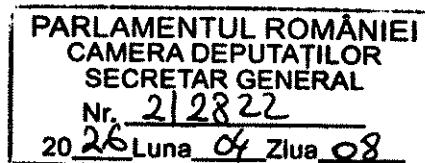
Nr. 4084/2026

07-04-2026

Către:

DOAMNA IOANA BRAN - VOINEA
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 02 aprilie 2026

STIMATĂ DOAMNĂ SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

- ✓ 1. *Proiectul de Lege pentru completarea art. 94 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției (Bp. 741/2025, L. 79/2026);*
2. *Propunerea legislativă pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații și pentru abrogarea art. 53 pct. 22 din Legea nr. 129/2019, în vederea punerii de acord cu Decizia Curții Constituționale nr. 349/2025 (Bp. 317/2025, Plx. 457/2025);*
3. *Propunerea legislativă privind interzicerea excluderii anumitor defecte de la garanția legală și comercială acordată consumatorilor (Bp. 525/2025, Plx. 68/2026);*
4. *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Bp. 532/2025, Plx. 116/2026);*
5. *Propunerea legislativă privind reorganizarea Institutului pentru Studierea Revoluției Române din Decembrie 1989 și înființarea Agenției pentru Memoria Revoluției Române din Decembrie 1989 (Plx. 74/2026);*
6. *Propunerea legislativă privind consolidarea controlului oficial asupra fructelor și legumelor provenite din import, pe baza evaluării riscului (Bp. 700/2025, Plx. 164/2026);*
7. *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice (Bp. 567/2025, Plx. 107/2026);*
8. *Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 406/2001 privind acordarea unor drepturi persoanelor care au avut calitatea de șef al statului român (Bp. 318/2025, Plx. 458/2025);*
9. *Propunerea legislativă pentru instituirea anului 2026 - Anul Statelor Unite ale Americii în România (Bp. 1/2026, L. 116/2026).*

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

~~SECRETAR DE STAT~~

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *proiectul de lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, provenit dintr-o propunere legislativă inițiată de domnul deputat UDMR Marko Attila împreună cu un grup parlamentar UDMR, Minorități Naționale (Bp. 532/2025, Plx. 116/2026).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, fiind vizate următoarele aspecte

- definirea sintagmei "*fost proprietar*", în sensul de persoana menționată în actele normative, în actele administrative sau în alte acte de autoritate prin care s-a dispus, în concret, măsura preluării abuzive și față de care urmează să fie aplicată măsura reparatorie;

- stabilirea faptului că "*actele de preluare abuzivă*" constituie probe directe cu deplină putere doveditoare ale dreptului de proprietate, subliniind, astfel, relevanța momentului confiscării;

- instituirea unei prezumții legale pentru stabilirea întinderii dreptului de proprietate, prin raportare la recunoașterea întinderii

dreptului în actul normativ, actul de autoritate sau orice alte înscrisuri ale autorităților publice prin care a fost prevăzută, dispusă ori după caz pusă în aplicare;

- acordarea unui termen de 60 de zile de depunere sau redepunere a cererilor de restituire.

II. Observații

1. Referitor la soluția propusă la art. I pct. 1 din inițiativa legislativă, de a introduce un nou alineat, alin. 1¹, la art.1 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000*, precizăm că aceasta nu are caracter de noutate, întrucât actuala reglementare este suficient de clară, voința legiuitorului fiind de a retroceda în natură imobilele care au aparținut cultelor religioase la momentul preluării abuzive de statul român.

În plus, modalitatea de reglementare propusă de inițiatori este lipsită de claritate și previzibilitate, nerezultând concret intenția de reglementare.

Precizăm că *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000* a fost adoptată pentru a crea cadrul legal necesar restituirii bunurilor imobile care au aparținut cultelor religioase din România și care au fost preluate abuziv de statul român. Astfel, legiuitorul a urmărit soluționarea respectivelor cereri printr-o procedură administrativă specială, în baza unei legi speciale care, potrivit principiului „*specialia generalibus derogant*”, derogă de la regulile prevăzute de legile generale.

Fiind un act normativ cu caracter special, stabilește o reglementare proprie cu privire doar la o anumită categorie de persoane îndreptățite și cu privire doar la anumite măsuri reparatorii menite să compenseze prejudiciile suferite de cultele religioase din România, prin preluarea abuzivă a unor imobile proprietatea acestora de către statul român în perioada 1945 - 1990.

În actuala reglementare, legiuitorul a urmărit soluționarea cererilor de retrocedare în baza unei legi speciale, iar interpretarea dispozițiilor acestui act normativ trebuie făcută atât în litera, cât și în spiritul acestuia.

Pentru realizarea acestui scop, este suficientă raportarea la sintagma „*fost proprietar*” statuată de Înalta Curte de Casație și Justiție Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii prin *Decizia nr. 21 din 13 noiembrie 2023*, potrivit căreia în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000* și art. 32-34 din *Decretul-lege nr. 115/1938 pentru*

unificarea dispozițiilor privitoare la cărțile funciare, sintagma „imobile care au aparținut cultelor religioase” are în vedere exclusiv patrimoniul unităților componente ale cultelor religioase, iar nu și patrimoniul unor așezăminte distincte, înscrise în cartea funciară ca proprietari tabulari.

Astfel, inițiativa legislativă nu are un caracter de noutate, situația premisă propusă fiind deja prevăzută în dispozițiile Art. 1 pct. 13 lit. a) și c) din Anexa 1 a *Hotărârii Guvernului nr. 1094/2005 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1.164/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, precum și pentru stabilirea unor măsuri privind organizarea și funcționarea Comisiei speciale de retrocedare*, potrivit căroră:

„Prin sintagma acte doveditoare prevăzută la art.1 alin. (9) teza finală din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000, republicată, se înțelege:

a) orice înscrisuri care atestă dreptul de proprietate al solicitantului asupra imobilului, la data preluării abuzive;(...)

c) orice acte care întemeiază prezumția existenței dreptului de proprietate al solicitantului asupra imobilului, la data preluării abuzive.”

Prin urmare, actuala reglementare cuprinde deja dreptul cultului religios de a depune la dosarul aferent cererii de retrocedare *„orice acte care întemeiază prezumția existenței dreptului de proprietate al solicitantului asupra imobilului, la data preluării abuzive”*, iar *Expunerea de motive* nu cuprinde argumente care să justifice nevoia de modificare legislativă.

Mai mult decât atât, textul propus la alin. (1²) creează confuzie cu privire la însuși modul de interpretare a actelor depuse în dovedirea dreptului de proprietate al cultului religios stabilit de celelalte dispoziții ale *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000* și este de natură a înfrânge stabilitatea și predictibilitatea sistemului juridic în actuala reglementare.

Întrucât textul propunerii legislative nu precizează în mod expres și clar documentele specifice care urmează a fi analizate, există riscul ca viitorul act normativ să fie supus unei interpretări subiective a celor obligați să îl aplice, contrară *principiului constituțional al legalității*.

În practica Comisiei speciale de retrocedare și a instanțelor

judecătorești s-a constatat că denumirea fostului proprietar al imobilului poate fi menționată diferit în actele întocmite de statul român cu prilejul preluării abuzive, chiar și la intervale scurte de timp.

Folosirea de către inițiator a unor exprimări cu înțeles larg și prin enumerarea înscrisurilor în care poate fi regăsită denumirea fostului proprietar al imobilului, fără, însă, a se indica o modalitate de ierarhizare a probelor, este de natură a crea divergențe în practică, fiind, de asemenea, susceptibilă de a încălca dispozițiile art. 8 alin. (4) din *Legea nr. 24/2000*, potrivit căreia „*Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu încărcătură afectivă. Forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor*”.

2. Referitor la soluția de modificare a art. I pct.2 din inițiativa legislativă, precizăm că, în prezent, dispozițiile art. 4 alin. (4) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000* au următorul conținut: „*În absența unor probe contrare, existența și, după caz, întinderea dreptului de proprietate, se prezumă a fi cea recunoscută în actul normativ sau de autoritate prin care s-a dispus măsura preluării abuzive sau s-a pus în executare măsura preluării abuzive.*”

Raționamentul pentru care legiuitorul a ales această formă a alin. (4) este acela că actele întocmite de statul român la data preluării abuzive, fie ele acte normative de preluare, procese-verbale, decizii etc., pot conține erori. În acest context, se urmărește coroborarea conținutului actului de preluare cu înscrisurile depuse de cultul religios care atestă dreptul de proprietate asupra imobilului, în perioada de referință a *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000*, respectiv 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989.

Cu alte cuvinte, în actuala reglementare, actul de preluare nu este înlăturat de la analiză, fiind, de fapt, un înscris cu o puternică valoare probatorie, care trebuie coroborat cu celelalte înscrisuri aflate la dosarul aferent cererii de retrocedare sau, în lipsa altor înscrisuri contrare, este chiar actul prin care se stabilește dreptul de proprietate al cultului religios asupra imobilului, la momentul preluării abuzive.

Pe de altă parte, sintagma „*actul normativ, actul de autoritate sau orice alte înscrisuri emane de la autoritățile publice prin care a fost prevăzută, dispusă sau după caz pusă în aplicare, chiar și în parte măsura preluării abuzive*” are un caracter echivoc, fiind și superfluă în

raport cu actuala reglementare.

Astfel, potrivit dispozițiilor art.4 alin. (6) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000*, „În cazul în care pentru imobilul solicitat nu se poate face dovada formală a preluării abuzive de către stat în perioada de referință, iar imobilul respectiv se regăsește sau s-a regăsit în patrimoniul statului, se prezumă că imobilul a fost preluat abuziv; prezumția preluării abuzive poate fi înlăturată de deținătorul imobilului, prin orice mijloc de probă, în fața instanței de judecată, în condițiile art. 3 alin. (7). Aplicarea prezentului alineat se realizează cu îndeplinirea dispozițiilor alin. (2).”

În prezent, modalitatea prin care se poate dovedi că imobilul a fost preluat în mod abuziv de statul român este deja lămurită de legiuitor și nu este de natură să creeze divergențe în practică, motiv pentru care considerăm că inițiativa legislativă nici nu are caracter de noutate și nici nu prezintă, clar și previzibil, intenția de reglementare.

Mai mult, norma preconizată pentru alin. (4) al art. 4 nu se corelează cu prevederile actuale ale alin.(5) ale art. 4, potrivit căroră „în aplicarea prevederilor alin. (4) și în absența unor probe contrare, persoana individualizată în actul normativ sau de autoritate prin care s-a dispus sau, după caz, s-a pus în executare măsura preluării abuzive este presupusă că deține imobilul sub nume de proprietar.”

3. De asemenea, în raport de conținutul inițiativei legislative, învederăm faptul că, în opinia noastră, propunerea este susceptibilă a prezenta vicii de neconstituționalitate.

Astfel, în raport de tezele finale propuse la art. 1 pct. 1 și pct. 2, cu referire la art.1 alin.(1¹) - prin care se atribuie calitatea de persoană îndreptățită la restituire cultului religios „menționat ca atare în actele normative, actele de autoritate, procesele verbale sau în alte documente de preluare abuzivă” și alin. (4) al art. 4 din actul de bază - prin care se instituie o prezumție legală absolută a dreptului de proprietate, semnalăm faptul că, prin *Decizia nr.837/2009*, Curtea Constituțională a reținut că „Scopul *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000* a fost acela de a retroceda foștilor proprietari imobilele ce au aparținut cultelor religioase din România și au fost preluate în mod abuziv, cu sau fără titlu, de statul român, de organizațiile cooperatiste sau de orice alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989. Prin urmare, legiuitorul a emis actul normativ criticat tocmai în aplicarea dispozițiilor art. 44 alin. (1) din Constituție referitoare la garantarea

dreptului de proprietate privată și ale art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind protecția proprietății." De asemenea, Înalta Curte de Casație și Justiție, prin *Decizia nr. 21/2023*, pronunțată în soluționarea unui recurs în interesul legii, a reținut că, în prezent, legislația impune condiția *sine qua non* ce trebuie îndeplinită pentru retrocedarea, respectiv dovedirea dreptului de proprietate pe care cultul religios l-a avut anterior asupra imobilului revendicat.

Or, intervențiile preconizate - prin care se tinde la instituirea unei prezumții legale absolute de proprietate asupra imobilului preluat abuziv în favoarea cultului religios decurgând din simpla menționare a acestuia ca atare în actele normative, actele de autoritate, procesele verbale sau în alte documente de preluare abuzivă sunt susceptibile a încălca *principiul securității raporturilor juridice* și exigențele de calitate a legii, astfel cum acestea decurg din art. 1 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, și a genera, inclusiv, consecințe asupra protecției constituționale oferite proprietății private și publice, conform art. 44 și art. 136 din *Constituție*.

4. Privitor la soluția propusă la art. I pct. 3 din inițiativa legislativă, precizăm că, din analiza textului propus, rezultă că utilizarea sintagmei „*în cazul unor întinderi diferite, întinderea cea mai mare va fi prezumată*” are un grad foarte ridicat de generalitate, având capacitatea de a genera consecințe negative asupra stabilității și predictibilității sistemului juridic. De asemenea, sintagma potrivit căreia „*culte religioase pot face dovada unei întinderi mai mari a dreptului de proprietate prin orice mijloc de probă*” schimbă întregul mecanism instituit de legiuitor pentru retrocedarea bunurilor imobile care au aparținut cultelor religioase.

Soluția propusă poate crea dificultăți în practica Comisiei speciale de retrocedare, problema de fond fiind dată de posibilitatea solicitantului de a se folosi de înscrisuri care să ateste întinderea imobilului, chiar dacă acestea sunt contrazise de alte înscrisuri emise în perioada de referință prevăzută de ordonanță.

În acest context, s-ar ajunge la o situație în care solicitantul ar putea fi beneficiarul unei retrocedări în natură sau unei măsuri reparatorii prin echivalent, fără să îndeplinească una dintre condițiile esențiale, respectiv aceea de a dovedi, dincolo de orice echivoc, că imobilul solicitat s-a aflat în proprietatea sa în perioada regimului comunist.

Nu în ultimul rând, în practica Comisiei speciale de retrocedare se

întâlnește frecvent situația în care statul român, în calitate de proprietar al imobilului preluat abuziv, intervine asupra imobilului prin acțiuni de comasare, acțiuni care au ca rezultat o suprafață de teren mult mai mare decât cea care s-a aflat în proprietatea cultului religios.

În această situație, o obligație stabilită de legiuitor în sarcina Comisiei speciale de retrocedare pentru soluționarea cererii de retrocedare în baza unui mijloc de probă, fără individualizarea forței probante, cum ar fi, spre exemplu, un raport de expertiză extrajudiciară întocmit la solicitarea cultului religios, fără raportare la întinderea dreptului de proprietate a imobilului în perioada de referință, ar putea conduce la emiterea unor decizii nelegale.

5. Referitor la soluția propusă la Articolul II din inițiativa legislativă, respectiv aceea de a se acorda un termen de 60 de zile în care se pot depune sau redepune cereri de retrocedare în vederea stabilirii dreptului de proprietate, precizăm că se dorește acordarea unui nou termen în care cultele religioase pot depune cereri de retrocedare având ca obiect imobile pentru care Comisia specială de retrocedare a emis deja decizii de soluționare, unele dintre acestea făcând chiar obiectul controlului de legalitate de către instanțele de judecată.

Prin urmare, supunem atenției că unul dintre efectele concrete ale modificării *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000*, în forma propusă, va fi, nu doar constituirea unor noi dosare de retrocedare la Comisia specială de retrocedare, ci chiar repunerea pe rolul acesteia a unor cereri deja soluționate prin decizii de respingere, unele dintre aceste acte administrative fiind supuse controlului judecătoresc, în cadrul unor litigii având ca obiect anularea sau modificarea lor, și constatate a fi legale de către instanțele de judecată.

Această situație ar fi de natură să conducă la înfrângerea *principiului securității raporturilor juridice civile*, principiu ce constituie o dimensiune fundamentală a statului de drept. Cu privire la acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că *principiul securității raporturilor juridice* decurge implicit din *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale* și constituie unul dintre principiile fundamentale ale statului de drept.

De asemenea, considerăm că Articolul II din inițiativa legislativă înaintată, așa cum a fost prezentat în *Expunerea de motive*, aduce atingere *principiului autorității de lucru judecat*, fiind o componentă esențială a statului de drept, potrivit căruia o „*Nimeni nu poate fi chemat*

în judecată de două ori în aceeași calitate, în temeiul aceleiași cauze și pentru același obiect.”

Mai mult, contrar argumentelor inițiatorilor, neacordarea unui nou termen de depunere a cererilor de retrocedare nu reprezintă o formă de discriminare. Potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, *„principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite”*.

Principiul egalității în fața legii nu semnifică uniformitate, legiuitorul fiind îndreptățit să reglementeze în mod diferit situații care, prin natura lor, sunt diferite. Rezultă că nu poate fi reținută susținerea potrivit căreia o lege nouă ar putea crea o situație discriminatorie față de o lege care își pierde efectele, întrucât această ipoteză nu este aplicabilă în cazul unei succesiuni în timp a legii civile.

Totodată, în contextul numeroaselor propuneri legislative privind legislația în materie aflate pe rolul Parlamentului în actuala legislatură, atragem atenția că amploarea și complexitatea procesului de restituire a bunurilor imobile preluate în mod abuziv de statul român de la instaurarea regimului comunist (6 martie 1945) până pe 22 decembrie 1989 - pe care legiuitorul nu le-a anticipat la adevărata lor dimensiune la momentul adoptării acestor reglementări - au depășit posibilitățile reale de soluționare preconizate la nivel legal.

Suplimentar față de factorii sus-menționați, în ultimii ani, procesul de reconstituire mai este afectat și de dificultățile cu care se confruntă statul, în special de lipsa resurselor financiare. În acest context, precizăm că, începând cu luna februarie și până la sfârșitul anului în curs, emiterea titlurilor de plată de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietății este suspendată din rațiuni care țin de nevoia reducerii deficitului bugetar.

De asemenea, o altă componentă care afectează procesarea, într-un timp rezonabil, a dosarelor/cererilor de retrocedare este lipsa resurselor umane din cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietății, întrucât, doar în perioada ianuarie-iunie 2025, 6 posturi din cadrul instituției au devenit vacante, iar numărul total al posturilor care sunt vacante a ajuns la 47.

În plus, arătăm că prevederile legilor cu caracter reparator constituie, în mod frecvent, obiect al controlului de constituționalitate, iar Curtea Constituțională a României a analizat de-a lungul timpului nu

doar o varietate de situații, ci și de ipoteze normative, prin raportare atât la *Legea fundamentală*, la principiile degajate din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (C.E.D.O.), cât și la disponibilitățile financiare ale statului.

Mai mult, semnalăm că intervenția de la art. II al inițiativei legislative, conduce la apariția unei situații de incoerență legislativă, întrucât nu se corelează cu prevederile art. 1 alin. (9) din actul de bază, potrivit căroră: „În toate cazurile cererile de retrocedare a imobilelor prevăzute la alin. (1) se pot depune la Comisia specială de retrocedare, prevăzută de prezenta ordonanță de urgență, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a legii de aprobare a acesteia. După acest termen nu se mai pot formula cereri de restituire sau de retrocedare.”. Menționăm, în acest context, faptul că, referitor la aceste dispoziții, prin *Decizia nr.1352/2008*, Curtea Constituțională a statuat că prevederile art. 1 alin. (9) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000* „au scopul de a asigura tocmai stabilitatea raporturilor juridice care privesc retrocedarea imobilelor.”

Mai mult decât atât, apreciem că instituirea unui nou termen de 60 de zile de depunere/redepunere de noi cereri de retrocedare de către cultele religioase va conduce la prelungirea procesului de retrocedare a imobilelor preluate de la această categorie de proprietari expropriați.

Unul dintre efectele concrete ale modificării *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000* în forma propusă de inițiatori va fi nu doar constituirea unor noi dosare de retrocedare, ci chiar repunerea pe rolul acesteia a unor cereri deja soluționate prin decizii de respingere, unele dintre aceste acte administrative fiind supuse controlului judecătoresc, în cadrul unor litigii având ca obiect anularea sau modificarea lor, și constatate a fi legale de către instanțele de judecată. Această situație ar fi de natură să conducă la înfrângerea principiului securității raporturilor juridice civile, principiu ce constituie o dimensiune fundamentală a statului de drept. Cu privire la acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că *principiul securității raporturilor juridice* decurge, implicit, din *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale* și constituie unul dintre *principiile fundamentale ale statului de drept*.

De asemenea, Curtea Constituțională, prin *Decizia nr.1352/2008*, a constatat neconstituționalitatea prevederilor art. III din titlul II al *Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare*,

potrivit cărora „Prin derogare de la dreptul comun, indiferent de cauza de nulitate, dreptul la acțiune prevăzut la art. 4¹ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.501/2002, cu modificările și completările ulterioare, se prescrie în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.”

În considerentele acestei decizii, aplicabile, *mutatis mutandis*, și în raport de textul prevăzut la art. II din inițiativă, s-a reținut că dispozițiile criticate „contravin dispozițiilor art. 6 paragraful 1 fraza întâi din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, potrivit cărora: "Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. [...]”.

În aplicarea acestor dispoziții Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin hotărârea pronunțată în Cazul "*Brumărescu contra României*", 1999, a statuat că: "*Dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe, garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenție, trebuie interpretat în lumina preambulului convenției, care enunță preeminența dreptului ca element de patrimoniu comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care susține, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie repusă în cauză.*" Aceste considerente sunt pe deplin aplicabile și în privința prevederilor art. III din titlul II al Legii nr. 247/2005, întrucât stabilesc un nou termen pentru retrocedarea imobilelor aparținând cultelor religioase, deși prin reglementări anterioare au fost stabilite alte termene ce nu au fost prorogate, ceea ce contravine principiului securității raporturilor juridice și conceptului de "*proces echitabil*" impus de dispozițiile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, dispoziții coroborate cu cele din preambulul Convenției.

De asemenea, prin Decizia nr.615/2012¹, Curtea a admis excepția

¹ referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II din Legea nr. 48/2004 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002

neconstituționalitate a prevederilor art. II din *Legea nr.48/2004*,² potrivit căroră: "*Dreptul la acțiune prevăzut la titlul II art.VI alin.(4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/ 2002 se poate exercita și în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi*", cu mențiunea că, la data publicării *Deciziei nr.615/2012*, art.VI alin.(4) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002* era deja abrogat prin art.VI din titlul II al *Legii nr.247/2005*.

6. Cultele religioase din România au depus, în perioadele 31.07.2002 - 02.03.2003 și 25.07.2005 - 25.01.2006, pe rolul Comisiei speciale de retrocedare 16.430 cereri. Dintre acestea, au mai rămas de soluționat 2.145 cereri.

De asemenea, precizăm că inițiativa legislativă reprezintă o reluare, sub o formulare diferită, a unor alte propuneri legislative înregistrate la Senatul României sau la Camera Deputaților după cum urmează: PL-x 292/2013, Bp.896/2019, Bp. 288/2025.

Mai mult decât atât, o altă inițiativă legislativă similară a fost înregistrată la Camera Deputaților cu nr. Pl-x nr. 203/2025, care a devenit *Legea pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999, pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013*.

Aceasta prevedea, printre altele, că o cerere de retrocedare se consideră valabilă în situațiile în care conține elemente de identificare generice suficiente pentru întemeierea convingerii că solicitantul a fost proprietarul imobilului solicitat, precum și că solicitantul își poate preciza oricând obiectul cererii de retrocedare, până la soluționarea acesteia de către Comisia specială.

Legea a fost trimisă la promulgare, iar Președintele României a formulat obiecție de neconstituționalitate, pe care Curtea Constituțională a admis-o, stabilind, printre altele, că dispozițiile legii menționate sunt neconstituționale, întrucât introducerea sintagmei „*elemente de identificare generice suficiente pentru întemeierea convingerii că solicitantul a fost proprietarul imobilului solicitat*” determină o lipsă de

² privind aprobarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.501/2002*

previzibilitate cu privire la proba dreptului de proprietate asupra bunului care a aparținut unui cult religios.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă
Ilie - Gavril BOLOJAN
PRIM-MINISTRU

Domnului deputat Sorin - Mihai GRINDEANU

Președintele Camerei Deputaților